

Açılmış Olan Davalar Nedeniyle Karşı Taraf Avukatlarına Ödenen Vekalet Ücretlerinde Vergi Kesintisi Uygulaması Hakkında

BFS - 2010/13
İstanbul, 21.12.2010

Bu sirkülerimizde, şirketlerin taraf olduğu davalarda karşı taraf avukatına icra kanalıyla yapılan ödemelerde vergilendirme konusunu ve konu hakkındaki son gelişmeleri aktarmayı amaçlamaktayız.

Avukatların vekalet ücreti hakkı iki ayrı unsurdan oluşmaktadır. Bunlardan biri, vekil edenle avukat arasında kararlaştırılan vekalet ücreti, diğeri ise, davanın sonucunda mahkemece davanın kabul, ret ya da kısmen kabul kısmen ret kararına uygun olarak karşı tarafa yükletilen ve kararla hüküm altına alınan vekalet ücretidir. Birincisi akdi vekalet ücreti, ikincisi de yargılama gideri olarak vekalet ücreti ya da karşı taraf vekalet ücreti olarak ifade edilmektedir. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 4667 sayılı Yasa ile değişik 164 f/son maddesinde de "Dava sonunda kararla tarifeyle dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücreti avukata aittir" hükmü bulunmaktadır.

Vekalet ücretlerinin vergilendirilmesinde şirketlerin sözleşmeli avukatları açısından tartışmalı bir konu bulunmamaktadır. Yapılan ödemeler serbest meslek kazancı niteliğinde olduğundan GVK madde 94 uyarınca %20 oranında vergi stopajına tabi bulunmaktadır. Ancak, karşı taraf avukatına icra kanalıyla yapılan ödemelerde de stopaj yapılması gerektiği yönündeki görüşler nedeniyle, vergi incelemeleriyle başlayıp, vergi tarhiyatları aşamalarına kadar uzanan tartışmalı konular bulunmaktadır.

Konu hakkındaki değerlendirmemize göre; karşı tarafın avukatına şirketin yapacağı karşı taraf vekalet ücreti ödemesinde vergi kesintisi yapılmaması gerekir. Zira şirket ile karşı tarafın avukatı arasında bir hizmet ve müşteri ilişkisi olmadığı gibi, kendisinden bir hizmet alınması da söz konusu değildir. Dolayısıyla, serbest meslek makbuzu alınarak vergi kesintisi yapılmasının söz konusu olmaması gerekir. Çünkü burada alınmış bir serbest meslek hizmeti bulunmamaktadır. Yapılan ödeme esas itibarıyla; Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 423/6. maddesinde "davanın ehemmiyetine göre kanun mucibince takdir olunan vekil ücretleri masarifi muhakeme yani mahkeme masrafı niteliğindedir" şeklinde açıklandığı üzere, gerçek anlamda bir avukatlık ücreti olmayıp, mahkeme masrafı niteliğindedir. Ayrıca, bu ödeme İcra Dairesi'ne yapılmakta ve gerekirse İcra Dairesi bu ödeme toplamını haciz yoluyla da tahsil edebilmektedir. Bu durumda ödemeyi yapan şirketin vekalet ücretinden haberi dahi olmamaktadır.

Fiili durum böyle olmakla beraber; vergi inceleme elemanlarının konuya farklı yaklaşımları bulunmakta ve yapılan ödemeden vergi kesilmesi gerektiği ileri sürülebilmektedir. Bu konuda yapılan tarhiyatlar sonucunda Yargı'ya intikal eden bir davada İstanbul Vergi Mahkemesi; "...şirketinin Mahkeme kararına istinaden tebliğ edilen icra emirlerini yerine getirdiğini ve bu çerçevede asıl alacak, faiz vs ile birlikte ödenen vekalet ücretinin yargılama gideri olduğu,

ayrıca vekalet ücretini almak durumunda olan davacı şirketin avukatı ile ödemeyi yapmak durumunda olan şirket arasında GVK'nın 94. maddesine uygun sürekli ve olağan bir vekalet ilişkisi olmadığı, yapılan ödeme icra yoluyla ödendiğinden şirketin bu konuda tasarruf yetkisinin bulunmadığı" gerekçeleriyle yapılan vergi zıyaı cezalı tarhiyatı iptal etmiştir.

Finans sektörü içerisindeki banka, sigorta, finansal kiralama, faktöring şirketlerinde sıklıkla rastlanan bu konu hakkında çözüm oluşturmak için şirketimizi arayabilirsiniz.

Arkan & Ergin